

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.06.1969, sp. zn. 6 Cz 35/69, ECLI:CZ:NS:1969:6.CZ.35.1969.1

Číslo: 39/1970

Právní věta: Jestliže družstevník uplatňuje ve své žádosti o dávku i zápočet doby, ve které podle evidence orgánu sociálního zabezpečení neodpracoval stanovený počet pracovních dnů (§ 39 odst. 2 zák. č. 103/1964 Sb.), je orgán sociálního zabezpečení povinen vyvolat rozhodnutí dávkové komise okresního národního výboru o tom, zda družstevník neodpracoval stanovený počet pracovních dnů bez vážného důvodu. Toto rozhodnutí je pak podkladovým rozhodnutím pro rozhodnutí o dávce a jako takové podléhá přezkumné činnosti soudu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.06.1969

Spisová značka: 6 Cz 35/69

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Důchod, Přezkum správních rozhodnutí

Předpisy: 103/1964 Sb. § 39
§ 121

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Státní úřad sociálního zabezpečení zamítl rozhodnutím z 18. 12. 1967 žádost navrhovatelky o přiznání částečného invalidního důchodu družstevníka s odůvodněním, že se navrhovatelka nestala částečně invalidní v době trvání sociálního zabezpečení nebo nejpozději do dvou roků po jeho zániku, jestliže vznikla její invalidita až v srpnu 1967 a v letech 1965 - 1966 byla již vyňata z důchodového zabezpečení.

V opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí namítala navrhovatelka zejména, že její invalidita vznikla již v roce 1966 a že i v roce 1967 pracovala jako členka družstva, takže byla důchodově zabezpečena.

Krajský soud v Plzni potvrdil usnesením ze 6. 5. 1968 rozhodnutí odpůrce.

Na základě evidenčního listu JZD Š. a přípisu tohoto družstva ze 17. 4. 1968 zjistil, že navrhovatelka nesplnila v letech 1965 - 1967 stanovené minimum pracovního úvazku, tj. 160 dní v roce, neboť odpracovala v roce 1965 41 dní (53 pracovních jednotek), v roce 1966 61 dní (75,42 pracovních jednotek) a v roce 1967 20 dní (18,85 pracovních jednotek). V roce 1967 byla nemocná nejprve od

26. 5. do 1. 6. a znovu od 17. 8. a vykážala 143 dní pracovní neschopnosti. Protože podle zprávy družstva nesplnila pracovní úvazek proto, že nechodila do práce, aniž by v letech 1965 a 1966 odevzdala potvrzení o pracovní neschopnosti, dospěl krajský soud k závěru, že navrhovatelce nelze započít pro účely důchodového zabezpečení roky 1965 až 1967, neboť v nich neodpracovala bez vážného důvodu počet pracovních dnů stanovený prováděcími předpisy (§ 39 odst. 2 zák. č. 103/1964 Sb.). V této souvislosti ještě soud připomenul, že mu nepřísluší rozhodovat o uznání vážného důvodu neodpracování stanoveného minima, protože řešení této otázky náleží do pravomoci ONV (§ 115 odst. 2 cit. zák.). Při určení doby vzniku částečné invalidity navrhovatelky opřel se krajský soud o posudek Krajské posudkové komise sociálního zabezpečení v P. z 15. 3. 1968, v němž bylo podrobně zdůvodněno, proč je třeba počátek tohoto nepříznivého zdravotního stavu navrhovatelky klást až do měsíce srpna 1967. Vzhledem k této skutečnosti a k tomu, že sociální zabezpečení navrhovatelky zaniklo již v roce 1964, nepřiznal jí odpůrce podle přesvědčení krajského soudu částečný invalidní důchod právem (51 odst. 1 zák. č. 103/1964 Sb.).

Nejvyšší soud rozhodl o stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl usnesením krajského soudu v Plzni porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

Občanský soudní řád je ovládán zásadou objektivní pravdy. Z této zásady vyplývá soudu povinnost, aby zjistil co nejuplněji skutečný stav věci. K tomu účelu provádí soud důkazy navržené účastníka, popř. i další důkazy (§ 1, 6 a 120 odst. 1 o. s. ř.).

Stížnost pro porušení zákona poukazuje důvodně na to, že se krajský soud neřídil důsledně uvedenými hledisky, zvýrazněnými navíc jednostupňovitostí přezkumného řízení ve věcech sociálního zabezpečení. Tak došlo k tomu, že věc nebyla náležitě objasněna z hlediska trvání sociálního zabezpečení navrhovatelky, a to pokud se týče uznání vážného důvodu, pro který navrhovatelka nesplnila v letech 1965 až 1967 minimální pracovní úvazek v družstvu.

Krajský soud uvedl správně v této souvislosti, že rozhodnutí o tom, zda se pro účely důchodového zabezpečení započtou kalendářní roky, v nichž družstevník nesplnil stanovený pracovní úvazek, přísluší ONV (§ 3 č. 3. písm. d) vyhl. č. 108/1964 Sb.); z tohoto zjištění nevyvodil však patřičné závěry pro další postup v soudním řízení.

Podle § 39 odst. 2 zák. č. 103/1964 Sb. se kalendářní roky, v nichž družstevník neodpracoval bez vážného důvodu aspoň počet pracovních dnů stanovený prováděcími předpisy (tj. vyhl. č. 195/1964 Sb.), nezapočítávají pro vznik nároku na dávky důchodového zabezpečení ani pro jeho výši. Ačkoli jde o hodnocení doby pracovní činnosti, tedy jedné z podmínek vzniku nároku na dávku, nepřísluší rozhodnutí o tom, zda družstevník nesplnil potřebný počet pracovních dnů bez vážného důvodu, odpůrci, protože toto rozhodnutí je ustanovením § 115 odst. 2 zák. č. 103/1964 Sb. a ustanovením § 3 č. 3 písm. d) a § 15 vyhl. č. 108/1964 Sb. vyhraženo dávkové komisi okresního národního výboru. Jestliže tedy družstevník ve své žádosti o dávku uplatňuje i zápočet doby, ve které podle evidence odpůrce neodpracoval stanovený pracovní úvazek (§ 39 odst. 2 zák. č. 103/1964 Sb.), je odpůrce povinen vyvolat rozhodnutí dávkové komise okresního národního výboru o tom, zda družstevník tento počet pracovních dnů neodpracoval bez vážného důvodu (srov. § 37 vyhl. č. 104/1964 Sb.). Toto rozhodnutí je pak podkladovým rozhodnutím pro rozhodnutí o dávce a jako takové podléhá přezkumné činnosti soudu ve smyslu § 121 odst. 3 zák. č. 103/1964 Sb.

Jestliže v této věci uplatňovala navrhovatelka ve své žádosti o invalidní důchod zápočet doby let 1957 až 1967 a odpůrce podle dokladů zaslaných družstvem zjistil, že neodpracovala v letech 1965 až 1967 potřebný počet pracovních dnů, byl povinen vyvolat rozhodnutí dávkové komise okresního národního výboru o tom, zda k neodpracování potřebné doby v uvedených letech došlo z vážných

důvodů nebo bez nich.

Protože se tak nestalo a odpůrce hodnotil důvodnost neodpracování potřebné doby sám, bylo třeba jeho rozhodnutí zrušit a uložit mu, aby vyvolal rozhodnutí dávkové komise okresního národního výboru a rozhodl znovu. Krajský soud v Plzni, který takto nepostupoval, porušil zákon v ustanoveních § 39 odst. 2 a § 51 odst. 1 zák. č. 103/1964 Sb.